

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה לד

יותר משלש מאות מיל. תימה לר"י: והא ליכא מעיבא לרעא אלא תלחא פרסי* וי"ל: שהיו נגדשין והולכין למעלה מן העננים. ירושלמי, רבי לוי אומר: עד לכו של ריקע. תמן אמרין: עד צבל, נאמר כאן "הרחק" ונאמר להלן "מארץ רחוקה מצבל".

עודם בירדן אמר להם יהושע.

[ירושלמי], אמר ריש לקיש: בירדן קיבלו עליהן את הנסמרות. אמר להן יהושע: אם אין אתם מקבלין את הנסמרות - המים זאיין ושוטפין אתכם. אמר רבי סימון ז"ר זצ"ל: ויאות, תדע לך שהוא כן, שהרי עכן חטא ורובס של סנהדרין נפלה צע. אמר ר' לוי: ציבנה הוטרסה הרלוועה, יתה צת קול ואמרה: אין לכס עסק בנסמרות. **גמורי** כל זונא. ירושלמי: לא דמי ההוא דטעין מן ארעא אל ארכצומיה, ומן ארכצומיה לכתיפיה, לההוא דתלי ליה [מן ארעא על כתיפיה], ולא דמי ההוא דתלי ליה לההוא [דלוחין טעין ליה].

טורטני וטורטני דטורטני.

פירש ר"ח: דטורטני זלשון יון קנה של מאזנים. וכילד נשאוהו ונתנו האשכול על גבי חצלים, ונתנו מוטות חצלים צבקה העמודים המסורגים והאשכול. נתן מוט א' מן הקצה מזה הראש, וכיוצא בה בראש מקצה האחר. נמלאו שתי מוטות בראש העמודים המסורגים חצלים, והאשכול נתון בחצלים.* ועל כל מוט מאלו המוטות שתי מוטות פחותין מהן, מוט בראש זה ומוט בראש זה, נמלאו ארבע מוטות בראשי שני מוטות הגחונים בראשי העמודים. וכל מוט ומוט מאלו ד' מוטות היו טועים אותו שני אנשים, נמלא שניה סובלין את האשכול. וזה פירוט טורטני וכו' - כלומר, מוטות ומוטות על מוטות.

ירושלמי: כתיב "איש אחד איש אחד למטה", על דעמיה דרבי ישמעאל דו אומר לשונות ריבוי הן - שנים עשר היו; שמנה באשכול, ארבעה בחאנים ורימונים וזנשאי כלים. על דעמיה דרבי עקיבא דו אומר *לשונות כפולים - עשרים וארבעה היו; ט"ז באשכול, שמנה בחאנים ורימונים וזנשאי כלים. על דעמיה דרבי ישמעאל טורטנין, על דעמיה דרבי עקיבא טורטנין וטורטרי טורטנין.

תוספות שאני

ממשמע שנאמר במוט איני יודע שבשנים אמר ר' יצחק טורטני וטורטני דטורטני משוי ומשוי תחת משוי שהתחתונים מסייעים את העליונים ובכל מוט אחד היה מוטות קטנים אחד לראש האחד ואחד לראש השני והולכין באלכסון (כוה). וד' בני אדם נושאים מוט אחד וד' אחרים נושאים מוט אחד וד' יצחק לא מקרא שמיע ליה. וא"ת מנא לן דרבי ח' בני אדם דלמא ה"פ איני יודע שבשנים א' דצריך בני אדם למוט אחד ולשני מוטות ד' בני אדם ובר"ח הכי ומה ת"ל בשני מוטות דצריך לכל מוט ומוט ב' מוטות לב' ראשי המוט ולא היו המוטות באלכסון כדי שלא יפול האשכול לארץ אלא האשכול היתה מונחת על המוטות כמין דף שהולכת מזה לזה (כוה). וצריך שני בני אדם לד' ראשי המוטות ואם כן הווי ח' בני אדם ור"ת פי' דנפקא לן במוט ר"ל שנים דשני בדין דו למוטת הוהב מוט דקרא ר"ל שנים: שלח

ובין שניטבילו בו. בַּשְּׁפַת מוֹרְחִית צְקִיטָתָן לְמוֹכוּ - סָרוּ הַמַּיִם לְחֹרֵיבָם. שָׁלַח הָיוּ יוֹרְדִין מִן הַכְּהֵנִים וּלְמַטְוִן, אֲלָא שֶׁסְ עוֹמְדִים, וְהַמַּיִם הַצְּאִים שְׂמִיד נִגְזָהִים וְעוֹלִין לְמַעְלָה, כְּדָכְמִיב: "קָמוּ נָד אֶחָד". וְהַכְּהֵנִים עָמְדוּ שֶׁסְ עַד שֶׁעָבְרוּ פּוֹלֵס: פְּמָה גּוֹבְהָן שֶׁל מִים גָּרָם. י"ב מִיל בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל. שָׁהִיו שְׁנַיִם עָשָׂר תוֹרַה אוֹר מִיל עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל, וְהֵס עָבְרוּ פַתְיִיטָס - רוֹחַס מַתְיָהֶס עָבְרוּ יַמְדִּיבָע גַּלְחֹרִיבָהֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְכַבּוֹא נוֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד הַיַּרְדֵּן וְגו' וְעָמְדוּ הַמַּיִם הַיּוֹרְדִים מִצְּמִיעָה קָמוּ נָד אֶחָד". וְכַמְּהָ גּוֹבְהָן שֶׁל מִים - שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר, בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל, דְּבָרֵי ר' יְהוּדָה. אָמַר לֹא ר' אֶלְעָזָר בַּר שְׁמַעוֹן: לְדַבְרֵיךָ, אָדָם קָל אוֹ מִים קָלִים? הָיוּ אוֹמַר מִים קָלִים, אִם כֵּן בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתָן! אֶלְעָזָר מַדְבֵּר, שֶׁהָיוּ מִים נִגְדָשִׁין וְעוֹלִין בִּיפִין עַל גְּבֵי בִיפִין, יַתֵּר מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִיר, עַד שֶׁרָאוּ אוֹתָן בַּר מַלְכֵי מִזְרַח וּמַעֲרָב, שְׁנַאֲמַר: "וַיְהִי כִשְׁמוֹעַ בַּר מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן יִמָּה וְכַל מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל הַיַּם אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל עַד עַכְרָם וַיִּמָּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָהֶם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל". וְאַף רַחֵב הַזּוֹנָה אֲמָרָה לְשִׁשְׁוֹחֵי הַיּוֹשֻׁעַ: "כִּי שְׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי יָם סוּף" וְגו', וְכַתִּיב: "וַיִּשְׁמַע וַיִּמָּס לְבָבָנוּ וְלֹא קָמָה עוֹד" וְגו'. *עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶם הַיּוֹשֻׁעַ: דַּעוּ עַל מָה אַתֶּם עוֹבְרִים אֵת הַיַּרְדֵּן - עַל מְנַת שְׁתוֹרִישׁוּ אֵת יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְהוֹרַשְׁתֶּם אֵת בַּר יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם" וְגו'. אִם אַתֶּם עוֹשִׂין כֵּן - מוֹטָב, וְאִם לֹא - בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתֵיכֶם. מֵאֵי "אוֹתֵיכֶם" - אוֹתֵי וְאַתְכֶם. עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶן הַיּוֹשֻׁעַ: "הַרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל שִׁכְמוֹ לְמַסְפַּר שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל" וְגו', וְכַתִּיב: "לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקַרְבְּכֶם כִּי יִשְׁאֲרוּן בְּנֵיכֶם מַחֵר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם" וְגו' - סִימָן לְבָנִים שֶׁעָבְרוּ אֲבוֹת אֵת הַיַּרְדֵּן. עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶן הַיּוֹשֻׁעַ: "שְׂאוּ לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מַצֵּב רִגְלֵי הַכְּהֵנִים הַכֵּן שְׁתִּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם בְּמִדְוֵן אֲשֶׁר תִּלְּיֶנוּ בּוֹ הַיַּרְדֵּה" וְגו'. יְכוֹף בְּכַל מִדְוֵן וּמִדְוֵן - ת"ס: "אֲשֶׁר תִּלְּיֶנוּ בּוֹ הַיַּרְדֵּה". אָמַר רַבִּי *הַיּוֹדָה: אֲבָא חֲלַפְתָּא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן מְתִיא, וְחַנְיָא בֶּן חַבִּינָא, עָמְדוּ עַל אוֹתָן אֲבָנִים וְשִׁיעְרוּם, בַּר אַחַת וְאַחַת שְׁקוּלָה בְּאַרְבָּעִים סָאָה, וְגַמְרִי דְטַעוֹנָא דְמַדְלֵי אִינִישׁ לְכַתְּפֵיהַ תִּלְּתָא דְטַעוֹנָה הָיוּ, מִכָּאֵן אַתָּה מַחֲשֵׁב לְאִשְׁבוּרָא, שְׁנַאֲמַר: "וַיִּשְׂאוּהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים".

ובין שניטבילו בו. בַּשְּׁפַת מוֹרְחִית צְקִיטָתָן לְמוֹכוּ - סָרוּ הַמַּיִם לְחֹרֵיבָם. שָׁלַח הָיוּ יוֹרְדִין מִן הַכְּהֵנִים וּלְמַטְוִן, אֲלָא שֶׁסְ עוֹמְדִים, וְהַמַּיִם הַצְּאִים שְׂמִיד נִגְזָהִים וְעוֹלִין לְמַעְלָה, כְּדָכְמִיב: "קָמוּ נָד אֶחָד". וְהַכְּהֵנִים עָמְדוּ שֶׁסְ עַד שֶׁעָבְרוּ פּוֹלֵס: פְּמָה גּוֹבְהָן שֶׁל מִים גָּרָם. י"ב מִיל בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל. שָׁהִיו שְׁנַיִם עָשָׂר תוֹרַה אוֹר מִיל עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל, וְהֵס עָבְרוּ פַתְיִיטָס - רוֹחַס מַתְיָהֶס עָבְרוּ יַמְדִּיבָע גַּלְחֹרִיבָהֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְכַבּוֹא נוֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד הַיַּרְדֵּן וְגו' וְעָמְדוּ הַמַּיִם הַיּוֹרְדִים מִצְּמִיעָה קָמוּ נָד אֶחָד". וְכַמְּהָ גּוֹבְהָן שֶׁל מִים - שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר, בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל, דְּבָרֵי ר' יְהוּדָה. אָמַר לֹא ר' אֶלְעָזָר בַּר שְׁמַעוֹן: לְדַבְרֵיךָ, אָדָם קָל אוֹ מִים קָלִים? הָיוּ אוֹמַר מִים קָלִים, אִם כֵּן בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתָן! אֶלְעָזָר מַדְבֵּר, שֶׁהָיוּ מִים נִגְדָשִׁין וְעוֹלִין בִּיפִין עַל גְּבֵי בִיפִין, יַתֵּר מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִיר, עַד שֶׁרָאוּ אוֹתָן בַּר מַלְכֵי מִזְרַח וּמַעֲרָב, שְׁנַאֲמַר: "וַיְהִי כִשְׁמוֹעַ בַּר מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן יִמָּה וְכַל מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל הַיַּם אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל עַד עַכְרָם וַיִּמָּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָהֶם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל". וְאַף רַחֵב הַזּוֹנָה אֲמָרָה לְשִׁשְׁוֹחֵי הַיּוֹשֻׁעַ: "כִּי שְׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי יָם סוּף" וְגו', וְכַתִּיב: "וַיִּשְׁמַע וַיִּמָּס לְבָבָנוּ וְלֹא קָמָה עוֹד" וְגו'. *עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶם הַיּוֹשֻׁעַ: דַּעוּ עַל מָה אַתֶּם עוֹבְרִים אֵת הַיַּרְדֵּן - עַל מְנַת שְׁתוֹרִישׁוּ אֵת יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְהוֹרַשְׁתֶּם אֵת בַּר יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם" וְגו'. אִם אַתֶּם עוֹשִׂין כֵּן - מוֹטָב, וְאִם לֹא - בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתֵיכֶם. מֵאֵי "אוֹתֵיכֶם" - אוֹתֵי וְאַתְכֶם. עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶן הַיּוֹשֻׁעַ: "הַרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל שִׁכְמוֹ לְמַסְפַּר שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל" וְגו', וְכַתִּיב: "לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקַרְבְּכֶם כִּי יִשְׁאֲרוּן בְּנֵיכֶם מַחֵר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם" וְגו' - סִימָן לְבָנִים שֶׁעָבְרוּ אֲבוֹת אֵת הַיַּרְדֵּן. עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶן הַיּוֹשֻׁעַ: "שְׂאוּ לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מַצֵּב רִגְלֵי הַכְּהֵנִים הַכֵּן שְׁתִּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם בְּמִדְוֵן אֲשֶׁר תִּלְּיֶנוּ בּוֹ הַיַּרְדֵּה" וְגו'. יְכוֹף בְּכַל מִדְוֵן וּמִדְוֵן - ת"ס: "אֲשֶׁר תִּלְּיֶנוּ בּוֹ הַיַּרְדֵּה". אָמַר רַבִּי *הַיּוֹדָה: אֲבָא חֲלַפְתָּא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן מְתִיא, וְחַנְיָא בֶּן חַבִּינָא, עָמְדוּ עַל אוֹתָן אֲבָנִים וְשִׁיעְרוּם, בַּר אַחַת וְאַחַת שְׁקוּלָה בְּאַרְבָּעִים סָאָה, וְגַמְרִי דְטַעוֹנָא דְמַדְלֵי אִינִישׁ לְכַתְּפֵיהַ תִּלְּתָא דְטַעוֹנָה הָיוּ, מִכָּאֵן אַתָּה מַחֲשֵׁב לְאִשְׁבוּרָא, שְׁנַאֲמַר: "וַיִּשְׂאוּהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים".

במשמע שנאמר במוט איני יודע שבשנים אמר ר' יצחק טורטני וטורטני דטורטני משוי ומשוי תחת משוי שהתחתונים מסייעים את העליונים ובכל מוט אחד היה מוטות קטנים אחד לראש האחד ואחד לראש השני והולכין באלכסון (כוה). וד' בני אדם נושאים מוט אחד וד' אחרים נושאים מוט אחד וד' יצחק לא מקרא שמיע ליה. וא"ת מנא לן דרבי ח' בני אדם דלמא ה"פ איני יודע שבשנים א' דצריך בני אדם למוט אחד ולשני מוטות ד' בני אדם ובר"ח הכי ומה ת"ל בשני מוטות דצריך לכל מוט ומוט ב' מוטות לב' ראשי המוט ולא היו המוטות באלכסון כדי שלא יפול האשכול לארץ אלא האשכול היתה מונחת על המוטות כמין דף שהולכת מזה לזה (כוה). וצריך שני בני אדם לד' ראשי המוטות ואם כן הווי ח' בני אדם ור"ת פי' דנפקא לן במוט ר"ל שנים דשני בדין דו למוטת הוהב מוט דקרא ר"ל שנים: שלח

ובין שניטבילו בו. בַּשְּׁפַת מוֹרְחִית צְקִיטָתָן לְמוֹכוּ - סָרוּ הַמַּיִם לְחֹרֵיבָם. שָׁלַח הָיוּ יוֹרְדִין מִן הַכְּהֵנִים וּלְמַטְוִן, אֲלָא שֶׁסְ עוֹמְדִים, וְהַמַּיִם הַצְּאִים שְׂמִיד נִגְזָהִים וְעוֹלִין לְמַעְלָה, כְּדָכְמִיב: "קָמוּ נָד אֶחָד". וְהַכְּהֵנִים עָמְדוּ שֶׁסְ עַד שֶׁעָבְרוּ פּוֹלֵס: פְּמָה גּוֹבְהָן שֶׁל מִים גָּרָם. י"ב מִיל בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל. שָׁהִיו שְׁנַיִם עָשָׂר תוֹרַה אוֹר מִיל עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל, וְהֵס עָבְרוּ פַתְיִיטָס - רוֹחַס מַתְיָהֶס עָבְרוּ יַמְדִּיבָע גַּלְחֹרִיבָהֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְכַבּוֹא נוֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד הַיַּרְדֵּן וְגו' וְעָמְדוּ הַמַּיִם הַיּוֹרְדִים מִצְּמִיעָה קָמוּ נָד אֶחָד". וְכַמְּהָ גּוֹבְהָן שֶׁל מִים - שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר, בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל, דְּבָרֵי ר' יְהוּדָה. אָמַר לֹא ר' אֶלְעָזָר בַּר שְׁמַעוֹן: לְדַבְרֵיךָ, אָדָם קָל אוֹ מִים קָלִים? הָיוּ אוֹמַר מִים קָלִים, אִם כֵּן בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתָן! אֶלְעָזָר מַדְבֵּר, שֶׁהָיוּ מִים נִגְדָשִׁין וְעוֹלִין בִּיפִין עַל גְּבֵי בִיפִין, יַתֵּר מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִיר, עַד שֶׁרָאוּ אוֹתָן בַּר מַלְכֵי מִזְרַח וּמַעֲרָב, שְׁנַאֲמַר: "וַיְהִי כִשְׁמוֹעַ בַּר מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן יִמָּה וְכַל מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל הַיַּם אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל עַד עַכְרָם וַיִּמָּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָהֶם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל". וְאַף רַחֵב הַזּוֹנָה אֲמָרָה לְשִׁשְׁוֹחֵי הַיּוֹשֻׁעַ: "כִּי שְׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי יָם סוּף" וְגו', וְכַתִּיב: "וַיִּשְׁמַע וַיִּמָּס לְבָבָנוּ וְלֹא קָמָה עוֹד" וְגו'. *עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶם הַיּוֹשֻׁעַ: דַּעוּ עַל מָה אַתֶּם עוֹבְרִים אֵת הַיַּרְדֵּן - עַל מְנַת שְׁתוֹרִישׁוּ אֵת יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְהוֹרַשְׁתֶּם אֵת בַּר יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם" וְגו'. אִם אַתֶּם עוֹשִׂין כֵּן - מוֹטָב, וְאִם לֹא - בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתֵיכֶם. מֵאֵי "אוֹתֵיכֶם" - אוֹתֵי וְאַתְכֶם. עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶן הַיּוֹשֻׁעַ: "הַרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל שִׁכְמוֹ לְמַסְפַּר שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל" וְגו', וְכַתִּיב: "לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקַרְבְּכֶם כִּי יִשְׁאֲרוּן בְּנֵיכֶם מַחֵר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם" וְגו' - סִימָן לְבָנִים שֶׁעָבְרוּ אֲבוֹת אֵת הַיַּרְדֵּן. עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶן הַיּוֹשֻׁעַ: "שְׂאוּ לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מַצֵּב רִגְלֵי הַכְּהֵנִים הַכֵּן שְׁתִּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם בְּמִדְוֵן אֲשֶׁר תִּלְּיֶנוּ בּוֹ הַיַּרְדֵּה" וְגו'. יְכוֹף בְּכַל מִדְוֵן וּמִדְוֵן - ת"ס: "אֲשֶׁר תִּלְּיֶנוּ בּוֹ הַיַּרְדֵּה". אָמַר רַבִּי *הַיּוֹדָה: אֲבָא חֲלַפְתָּא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן מְתִיא, וְחַנְיָא בֶּן חַבִּינָא, עָמְדוּ עַל אוֹתָן אֲבָנִים וְשִׁיעְרוּם, בַּר אַחַת וְאַחַת שְׁקוּלָה בְּאַרְבָּעִים סָאָה, וְגַמְרִי דְטַעוֹנָא דְמַדְלֵי אִינִישׁ לְכַתְּפֵיהַ תִּלְּתָא דְטַעוֹנָה הָיוּ, מִכָּאֵן אַתָּה מַחֲשֵׁב לְאִשְׁבוּרָא, שְׁנַאֲמַר: "וַיִּשְׂאוּהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים".

ובין שניטבילו בו. בַּשְּׁפַת מוֹרְחִית צְקִיטָתָן לְמוֹכוּ - סָרוּ הַמַּיִם לְחֹרֵיבָם. שָׁלַח הָיוּ יוֹרְדִין מִן הַכְּהֵנִים וּלְמַטְוִן, אֲלָא שֶׁסְ עוֹמְדִים, וְהַמַּיִם הַצְּאִים שְׂמִיד נִגְזָהִים וְעוֹלִין לְמַעְלָה, כְּדָכְמִיב: "קָמוּ נָד אֶחָד". וְהַכְּהֵנִים עָמְדוּ שֶׁסְ עַד שֶׁעָבְרוּ פּוֹלֵס: פְּמָה גּוֹבְהָן שֶׁל מִים גָּרָם. י"ב מִיל בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל. שָׁהִיו שְׁנַיִם עָשָׂר תוֹרַה אוֹר מִיל עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל, וְהֵס עָבְרוּ פַתְיִיטָס - רוֹחַס מַתְיָהֶס עָבְרוּ יַמְדִּיבָע גַּלְחֹרִיבָהֶם, שְׁנַאֲמַר: "וְכַבּוֹא נוֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד הַיַּרְדֵּן וְגו' וְעָמְדוּ הַמַּיִם הַיּוֹרְדִים מִצְּמִיעָה קָמוּ נָד אֶחָד". וְכַמְּהָ גּוֹבְהָן שֶׁל מִים - שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר מִיר, בְּנֶגְדַּ מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל, דְּבָרֵי ר' יְהוּדָה. אָמַר לֹא ר' אֶלְעָזָר בַּר שְׁמַעוֹן: לְדַבְרֵיךָ, אָדָם קָל אוֹ מִים קָלִים? הָיוּ אוֹמַר מִים קָלִים, אִם כֵּן בְּאִין מִים וְשׁוֹטְפִין אוֹתָן! אֶלְעָזָר מַדְבֵּר, שֶׁהָיוּ מִים נִגְדָשִׁין וְעוֹלִין בִּיפִין עַל גְּבֵי בִיפִין, יַתֵּר מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִיר, עַד שֶׁרָאוּ אוֹתָן בַּר מַלְכֵי מִזְרַח וּמַעֲרָב, שְׁנַאֲמַר: "וַיְהִי כִשְׁמוֹעַ בַּר מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן יִמָּה וְכַל מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל הַיַּם אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל עַד עַכְרָם וַיִּמָּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָהֶם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי כְּנִי יִשְׂרָאֵל". וְאַף רַחֵב הַזּוֹנָה אֲמָרָה לְשִׁשְׁוֹחֵי הַיּוֹשֻׁעַ: "כִּי שְׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֵת מִי יָם סוּף" וְגו', וְכַתִּיב: "וַיִּשְׁמַע וַיִּמָּס לְבָבָנוּ וְלֹא קָמָה עוֹד" וְגו'. *עוֹדֶם בִּירְדֵּן אָמַר לָהֶם הַיּוֹשֻׁעַ: דַּעוּ עַל מָה אַתֶּם עוֹבְרִים א

